

στερέξω τότε να ζημιώσομαι ἐγὼ με τοὺς διαδόχους μου προσὲν καὶ πρὸς τὰ μέρη σου καὶ πρὸς ἐκείνους καὶ τὰ μέρη των. ὅπου θέλεις συνφωνήσῃν τι, λίτρας χρυσαφίου πέντε ἀπὸ πάσης μου τῆς περιουσίας. καὶ πάλιν ἐμένῃ τὸ ρηθὲν γράμα εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ὃ μὲν ἐγράφη διὰ παρακλήσεως ταβουλαρίου Μιχαὴλ ἱερέως τοῦ Στηριώννη παροίσων καὶ ὑποκληθέντων μαρτύρων.

† *Ego Lorentius Mudacio testis subscripsi.*

Ego Iohannes de crinona testis subscripsi.

ὁ γραφεὺς τοῦ ὕφους καὶ ταβουλάριος Μιχαὴλ ἱερεὺς ὁ Στηριώννης μαρτυρῶν καὶ ὑπέγραφα».

3α

1360. Μίσθωση αγροτικού ακινήτου. Δυρράχιο.

† Σακκελίωv, «Συμβόλαιον τῆς ΙΔ' ἑκατονταετηρίδος», *ΔΙΕΞΕ* 2 (1885), σ. 471-475.

4

1374-1446. Νοταριακές πράξεις χειραφεσίας. Χάνδακας.

Μ. Μανούσας, «Ἑλληνικὰ νοταριακὰ ἔγγραφα (1374-1446) ἀπὸ τὰ *Atti Antichi* τοῦ ἀρχείου τοῦ Δούκα τῆς Κρήτης», *Θησαυρίσματα* 3 (1964), σ. 88-99, αρ. 1-17 (αρ. 17 = Γκίνης, *Περίγραμμα*, λήμμα 1102³).

ΧΕΙΡΑΦΕΣΙΑ

1399 (m.v. 1398), 28 Ιανουαρίου

«... Γεμάτην καὶ ἀπαραίτητον σεγουρτάδαν καὶ ἀφνέροσιν πιὼ ἐγὼ Κοστῆς ὁ Ἐντζος κατοικοῦμενος στο χορηον το Καλὸ Χοράφη πρὸς ἐσὲ τὸν πανφήλτατό μου υἱὸν τὸν Νικόλαον Ἐντζον κατοικοῦμενον ος ιρωτε διὰ πᾶσαν τιν ἀπακοὴν πεδικὴν ἦν ηργασο καὶ ουδέποτε ἐντολή μου παρῆλθε ἀλλ' ἕκαστον μου θέλημαν πεπλήροκας τιννα ὅτι ἂν υχα νὰ σε αναγιρεύσο διὰ τρόπον ητηγαν ἢ δηὰ χρέος τις ἐμῆς κληρονομίας οσαντως καὶ δια ὅτι ἐκερδισας ἢ μέλει σε κερδίσε καὶ δια πασαν καίφάλιον καὶ ἀναζήτησιν συμφορῶν ἢ ζημίαν ἢ ὃ νοῦς ἀνθρώπου δίνате μνημονεῦσαι καὶ διὰ πᾶσαν καίφάλεον η ζημίαν η ὃ νοῦς ἀνθρώπου δινате μνημονεῦσαι πρὸς ὄφλησιν ὀφλεμμάτων διστιχεστάτων ὁμείως καὶ διὰ τὸ ἀπαρχῆς τοῦ κόσμου ἕως τοῦ νῆν ἦτις μετὰ ἐγράφων καὶ χορεῖς ἐγράφων μετὰ μαρτύρων καὶ χωρεῖς μαρτύρων πειστά τε καὶ ἄπειστα πρότα καὶ ἔσχατα καὶ μήτε ζυτᾶς μήτε ζυτῶ σε διὰ τὸ ὀνομάν μου αλή μεθεν ... κεχορεισμένων καὶ ἐλευθερόσω σε ἀπὸ παντὸς καὶ παντίου τρόπου καὶ θέλημα τὸ ἐμὸν βούλομαι τὸν νὰ ἔχης ἐξουσίαν πουλεῖν καὶ χαρήζην πάκτα καὶ ἔμφητα πειῖν καὶ ἐν τὸ θεληματί σου χαρήζην τὰ σὰ καὶ μὴ πα-

2. Στο παρόν λήμμα αποδελτιώθηκε το σύνολο των εγγράφων του άρθρου. Στο Γκίνης, *Περίγραμμα* έχει αποδελτιωθεί η πράξη χειραφεσίας αρ. 17.

ρεμου ει τῶν ημετέρων μερῶν ἐναντιούμενος ἀνο εις πέναν λυτρας χρησιου ε' στέργοντα το παρὸν στερεόν ...».

4α

1387. Νοταριακή πράξη παραχώρησης γαιών. Αθήνα, Ναύπλιο.

Julian Chrysostomides, *Monumenta Peloponnesiaca: Documents for the History of the Peloponnese in the 14th and 15th centuries*, Athens 1995, σ. 558-559, αρ. 294.

5

1391. Νοταριακή πράξη απελευθέρωσης παροίκου. Κέρκυρα.

Ἄ. Τσελίκας, «Ν. Σπαρμιώτη, νομικοῦ Κορυφῶν, "Ἐγγραφον ἐλευθερίας" (1391)», *Δελτίον τῆς Ἰονίου Ἀκαδημίας* 2 (1986), σ. 182-183.

6

1392-1458. Νοταριακές πράξεις. Κέρκυρα.

Σ. Ασωνίτης, «Τρία κερκυραϊκά νοταριακά έγγραφα των ετών 1398-1458», *Εῶα καὶ Ἑσπέρια* 1 (1993), σ. 17-27, αρ. 1-3.

ΣΥΜΒΑΣΗ «ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ»

1398, 16 Ιανουαρίου

«... Ἡμῆς νομικός Ἰωάννης ὁ Γούναρης, ρῥυγικῇ προστάξει νομικός τῆς προηρῶμένης πόλεως καὶ νήσου τῶν Κορυφῶν, Δημητριος ὁ Σωσήπατρος, Νικόλαος ὁ Σκούλης, Ἀγγελλος δέ Μπιραμπέλω καὶ Γεώργιος ὁ Σκούλης τοῦ Γούλιου, μάρτυρες ἢ ἀπὸ τῆς ἡριμένης πόλεως καὶ νήσου τῶν Κορυφῶν, γραματισμένη καὶ ἀγραματίσθη, πρὸς τοῦτο ἡδίκως κληθεντες καὶ ἀξιοθέντες διὰ τῆς περιλύψεως τοῦ παρόντος νομικάτου ἐγγράφου μαρτυροῦμεν, δῖλωπιῶμεν καὶ ὑπογράφομεν ... ὅτι ὁ ριθῆς κυρ Ἰωάννης ὁ Καβάσηλας ἔδωσεν πρὸς τοὺς ριθέντας Γεώργιον καὶ εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ Σταματοῦ ἀπὸ τὰ πράγματα ὅλλα, ὅπια ἴσαν τοῦ ποτέ Θεοδώρου τοῦ Φεδρίκου ἢ παρίκου τῆς κυρίας Ἑμορφίας δέ Ἀλταβύλλα, σύνβιου τοῦ ριθέντος κυρ Ἰωάννου τοῦ Καβάσηλα, τὰ κάτωθεν γεγραμένα πράγματα, ἀπὸ ὅλλα μέρος ἤμησον, εἰς τιούτη συμφωνίαν καὶ τρόπον, ὅτι ἢ ριθέντες. Γεώργιος καὶ ἢ μήτηρ αὐτοῦ Σταματοῦ νὰ ἦναι εἰσκέπην τοῦ ριθέντος Καβάσηλλα καὶ τῆς συνβίου αὐτοῦ κυρίας Ἑμορφίας καὶ κληρονόμοις καὶ διαδόχοις αὐτῶν καὶ νὰ δῇδουν αὐτοῖ ἢ ριθέντες καὶ κληρονόμοι καὶ διάδοχοι αὐτῶν τό κατέτος ὀρνήθια δῖο καὶ δουκάτα τρία, τοῦ καθέν δουκάτου τορνέσια δέκα ὡς μισθοῦντας ... καὶ νὰ δουλεύουν ὡς ἤθελε δουλέβουν ἢ δεκαρχῖτες χορίου τῶν Κριτικῶν, καὶ ἂν ἤθελεν ἔρθῃ ὁ κερὸς ὅτι νὰ τοῖς ἤθελε ... κανένας αὐθέντης καὶ ἤθελεν τις κερδήσει τὰ πράγματα ὅπια θέλλομεν παραλάβῃ τοῦ ριθέντος ποτέ Φεδρίκου, ὅλλα νὰ μένουν εἰς τὸν ριθέντα κυρ Ἰωάννη τὸν Καβάσηλλα διὰ μέρος τῆς συνβίου αὐτοῦ καὶ

